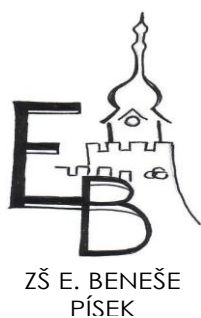

Školní vzdělávací program školní družiny

Školní vzdělávací program školského zařízení pro zájmové vzdělávání obsahuje:

1.	Identifikační údaje	1
2.	Charakteristika zařízení.....	2
3.	Konkrétní cíle vzdělávání	2
4.	Formy vzdělávání.....	2
5.	Popis materiálních podmínek.....	4
6.	Popis personálních podmínek	4
7.	Popis ekonomických podmínek	4
8.	Bezpečnost a ochrana zdraví.....	4
9.	Podmínky přijímání žáků do ŠD a podmínky průběhu vzdělávání	5
10.	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	5
11.	Délka a časový plán vzdělávání, podmínky ukončování vzdělávání	6
12.	Obsah vzdělávání	6

1. Identifikační údaje

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola Edvarda Beneše a Mateřská škola Písek, Mírové nám. 1466

REDIZO: 600062121

IČ: 70943125

IZO: 108053849

Adresa: Mírové nám. 1466, 39701 Písek

Ředitel: Mgr. Jaroslava Šáchová, pověřená řízením školy

Telefon: +420 382734611

E-mail: info@zsebenese.cz

Web: <http://www.zsebenese.cz>

Fax: 382734611

**Školní družina při Základní škole Edvarda Beneše a Mateřské škole Písek,
Mírové nám. 1466**

Vedoucí vychovatelka: Bc. Jana Trkovská

Telefon: +420 382734629

E-mail: info@zsebenese.cz

Web: <http://www.zsebenese.cz>

Zřizovatel: Město Písek

Adresa zřizovatele: Velké nám. 114, 39701 Písek

Telefon: +420 382330111

E-mail: e-podatelna@mupisek.cz

Web: <http://www.mupisek.cz>

2. aktualizované vydání

Platnost dokumentu: od 1. září 2016 s pravidelnou aktualizací na základě evaluační činnosti.
ŠVP ŠD byl projednán na zasedání školské rady dne 25. 8. 2016.

č.j.: ŠVP ZV 2606/07-2

2. Charakteristika zařízení

Školní družina je umístěna v druhém patře samostatného pavilonu, v kterém se nachází i školní jídelna. Pro práci školní družiny jsou k dispozici čtyři velké a dvě menší samostatné místnosti, jedna malá místnost, která slouží jako sborovna pro vychovatelky. Dále prostorná chodba s lavičkami a věšáky na odkládání věcí a toalety. Tyto prostory jsou oddělené od schodiště a jídelny dveřmi. Sedmé oddělení školní družiny se nachází v koridoru školy, osmé oddělení je umístěné v přízemí pavilonu školní družiny a školní jídelny se samostatným vchodem.

Místnosti školní družiny jsou vybaveny videotelefony pro vyzvedávání účastníků ze školní družiny.

Velkou výhodou školy je její poloha na kraji města blízko lesa, která umožňuje účastníkům školní družiny každodenní pobyt v přírodě. Pro práci v ŠD lze využívat malou i velkou tělocvičnu, hřiště a aulu.

3. Konkrétní cíle vzdělávání

Naším cílem je všeobecný rozvoj účastníka, jeho učení a poznávání, osvojování si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti, schopnosti projevit se jako svobodná osobnost. Účastníky vedeme k otevřené komunikaci, rozvíjíme jejich schopnost spolupracovat a respektovat druhého. Vychováváme účastníky k smysluplnému využívání volného času a vybavujeme je dostatkem námětů pro jeho naplňování.

Podporujeme citlivé vztahy k lidem, přírodě, uplatňujeme znalosti o životním prostředí a jeho ochraně, učíme účastníky chránit si své zdraví, napomáháme utváření vědomí národní příslušnosti a zároveň vedeme účastníky k vzájemnému respektování, k etnické, národnostní, kulturní, náboženské a jazykové identitě.

Tyto cíle plníme formou pravidelné výchovně vzdělávací činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit.

4. Formy vzdělávání

Vyhláška o zájmovém vzdělávání stanovuje náplň práce školních družin takto:

- pravidelné činnosti
- příležitostné akce
- spontánní aktivity

Školní družina umožňuje rovněž odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání, zejména organizovanými aktivitami zájmového či tělovýchovného charakteru.

Estetická zájmová činnost

Pro výtvarné vyjádření účastníků využíváme známé výtvarné techniky (akvarel, pastel, tempera, tuš) i techniky nové a netradiční. Účastníci se učí modelovat, učí se prostorovému vnímání a zobrazování věcí jako celku. Tematicky se zaměřujeme na roční období, svátky,

rodinu, přírodu, přátele a školu. Účastníci se mohou svobodně vyjádřit, vychovatelka je vede k pečlivosti, k výběru tématu podle jejich schopností a k samostatnosti při práci.

Výsledné práce si účastníci odnášejí domů, některé slouží k výzdobě ŠD, popřípadě různých veřejných prostor ve městě. Účastníci se rovněž seznamují se známými malíři a ilustrátory, zejména dětských knížek.

Pracovně – technická zájmová činnost

Rozvíjíme pracovní návyky účastníků. Používáme tradiční i netradiční materiály, přírodniny. Vedeme účastníky k samostatnosti a schopnosti používat jednoduché pracovní nástroje a k dodržování všech pravidel BOZ.

Vyrábíme jednoduché dekorativní a dárkové předměty k různým příležitostem. Při výběru námětů podporujeme estetické cítění a dobrý vkus. Zařazujeme takové aktivity, které rozvíjejí jemnou a hrubou motoriku. Vychovatelky vedou účastníky k výběru činností, které jsou v souladu s jejich zájmy a schopnostmi.

Sportovní zájmová činnost

Ke sportovní zájmové činnosti využíváme školní hřiště, v případě nepříznivého počasí obě školní tělocvičny a jejich vybavení. Poloha školy umožňuje rovněž pobyt v blízkém lese, vycházky, které lze zpestřovat pohybovými hrami, a využívat tak přirozené prostředí. V zimě využíváme svah nedaleko školy ke hrám na sněhu a se sněhem. Vychovatelky seznamují účastníky podle možností s pravidly známých i méně známých sportů. Rozvíjejí a upevňují sportovní návyky a dovednosti účastníků (házení a chytání míče, práce s raketou, pálkou, švihadlem a dalšími). Seznamují účastníky se základy atletických disciplín.

Příležitostné akce

Jsou to společné akce a projekty všech oddělení školní družiny, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. V průběhu školního roku to mohou být např.: mikulášská a vánoční besídka, karneval, pěvecká soutěž, čarodějnický rej, velikonoční výstava, oslava MDD, Den matek, exkurze a besedy. Pomocí takových mimořádných akcí si připomínáme tradiční lidové zvyky a svátky. Upevňujeme vztahy mezi účastníky a zajímavým způsobem je seznamujeme se zajímavým prostředím, tradicemi, různými profesemi a lidmi.

Spontánní aktivity

Tyto aktivity zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku (po organizované části pobytu v družině), spontánní hry v rámci ranního pobytu účastníků ve školní družině nebo odpoledne v době před odchodem domů.

Odpočinkové činnosti

Jsou to nejen klidové činnosti (poslechové činnosti, klid po obědě, individuální hry), ale i aktivní odpočinek (rekreační činnost). Kompenzují tak jednostrannou zátěž během školního vyučování, např. závodivé hry při pobytu venku nebo v tělocvičně.

Příprava na vyučování

Tato činnost navazuje na vyučování, není však jeho pokračováním. Je to soubor činností, které zábavnou formou opakují a procvičují probrané učivo, případně rozšiřují vědomosti žáků a rozvíjejí jejich schopnosti. Používáme jednoduché didaktické hry, jimiž procvičujeme např. základní početní operace, vyjadřovací schopnosti žáků, jejich paměť, postřeh, sluch. Uvolňovací cviky napomáhají žákům 1. tříd ke snadnějšímu nácvičku psaní. Opakování a upevňování vědomostí z dalších vyučovacích předmětů se prolíná s pravidelnými činnostmi,

zejména pracovně technickou a sportovní zájmovou činností, při tematických vycházkách a pobytu v přírodě.

5. Popis materiálních podmínek

Školní družina má k dispozici 6 samostatných tříd – 4 větší a 2 menší a zaujímá celé patro samostatného pavilonu. Dále 7. samostatnou třídu v koridoru školy a 8. místnost v přízemí pavilonu. Všechny místnosti ŠD jsou účelně vybaveny nábytkem, v každé je hrací kout s kobercem. Družiny mají dostatečné materiální vybavení pro výtvarnou a pracovní činnost, pro námětové hry a stolní hry, pro činnost odpočinkovou. Toto vybavení je hrazeno především ze sponzorských darů rodičů. Pro sportovní zájmovou činnost využívají účastníci školní hřiště a tělocvičny, pro pobyt v přírodě pak blízký les, školní zahradu a prostory v areálu školy. Pro příležitostné akce lze využívat prostornou školní aulu, vybavenou potřebnou technikou.

6. Popis personálních podmínek

Předpoklady pro výkon činnosti vychovatelek a jejich další vzdělávání upravuje zákon č. 563/2004 Sb., zákon o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů. V ŠD pracuje 8 kvalifikovaných vychovatelek (střední pedagogická škola, obor vychovatelství, 2 vysokoškolské vzdělání). Tři vychovatelky se specializují na výtvarnou výchovu, tři na tělesnou výchovu, jedna na hudební výchovu a jedna na dramatickou výchovu. Vedením školní družiny je pověřena jedna z vychovatelek jako vedoucí vychovatelka.

Všechny vychovatelky využívají možnost dále se vzdělávat formou samostudia a při akcích DVPP (další vzdělávání pedagogických pracovníků).

7. Popis ekonomických podmínek

Na základě směrnice ředitelky školy č. 10 se zákonným zástupcům účastníka stanovuje povinnost platit měsíční příspěvek na ŠD za každého účastníka. Příspěvek se platí bezhotovostní formou buď převodem z účtu plátce, nebo složenkou ve stanoveném termínu na účet školy.

8. Bezpečnost a ochrana zdraví

Bezpečnosti a ochraně zdraví účastníků a vychovatelek je denně věnována pozornost při všech činnostech. K prevenci úrazů a ochraně zdraví přispívají:

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny:

- režim účastníků v ŠD – střídání činností, relaxace, aktivní pohyb

- pitný režim – čaj zajištěný školní jídelnou
- zdravé prostředí družiny – podle platných norem (vlastní vybavené prostory, světlo, teplo, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů, viz Vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb.)
- ochrana účastníků před úrazy
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů (např. zpracování a zveřejnění provozních řádů tělocvičen), pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
- dostupnost prostředků první pomoci, praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky:

- klidné prostředí a příznivé sociální klima – úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- spolupráce s rodiči
- věková přiměřenost a motivující hodnocení
- ochrana účastníků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě školy a školní družiny

9. Podmínky přijímání žáků do ŠD a podmínky průběhu vzdělávání

ŠD je určena pro žáky 1. stupně. Jsou sem zapisovány přednostně žáci 1. a 2. ročníku a žáci dojíždějící, ostatní až do naplnění oddělení. Maximální počet účastníků v oddělení je 30. O zařazení žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy. Přijetí žáka do ŠD není nárokové. Do oddělení ŠD je žák zařazen na základě vyplněného zápisního lístku, termín jeho odevzdání je 10 dnů po zahájení školního roku. Zákonní zástupci žáka mají povinnost řádně, úplně a pravdivě vyplnit zápisní lístek a včas ohlásit změny v údajích, seznámit se s vnitřním řádem družiny a respektovat ho, informovat o nepřítomnosti účastníka v družině, včas uhradit úplatu za pobyt účastníka v družině, vyzvedávat účastníky ve stanovené době.

Dle stanoveného rozvrhu odchodu ze školní družiny v přihlášce (zápisním lístku) účastníci odcházejí domů či do zájmových útvarů. Z bezpečnostních důvodů nelze uvolňovat mimořádně účastníky pouze na základě telefonické žádosti.

10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet ŠD další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů. Jsme připraveni takové žáky vyhledávat a adekvátně jejich potřebám s nimi pracovat.

11. Délka a časový plán vzdělávání, podmínky ukončování vzdělávání

ŠVP pro školní družinu je vytvořen na období pěti let (první stupeň základní školy).

Činnost školní družiny je organizována ve školním roce od začátku září do konce června. V období prázdnin (podzimní, vánoční, pololetní, jarní, velikonoční, hlavní) není školní družina v provozu.

Provoz školní družiny ve dnech školního vyučování je od 6.15 hodin do začátku vyučování a po jeho ukončení do 17.00 hodin.

Týdenní provoz ŠD je zajištěn takto:

- ŠD je otevřena každý den od 6.15 hodin do začátku vyučování – ranní družina (3 oddělení)
- od konce dopoledního vyučování (zpravidla 10.45 hodin nebo 11.40 hodin) do 15.00 – 16.00 hodin (7 oddělení)
- do 17.00 hodin – koncová družina (1 oddělení)

Pozn.: Od 13.15 – 14.30 hodin je dle možností organizován pobyt všech oddělení ŠD venku.

12. Obsah vzdělávání

Základním prostředkem činnosti ŠD je hra, založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje jejich vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce.

Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času

Nutnost citlivého pedagogického vedení žáků k rozumnému využívání volného času. Vychovatelka navozuje a motivuje nejružnější činnosti, ovlivňuje naplňování volného času nabídkou prostředí, pomůcek, hraček, ale i nápaditou motivací a vlastní aktivitou v některé zájmové oblasti. Každému účastníkovi je dána příležitost k účelnému naplňování volného času.

Požadavek dobrovolnosti

Je pro práci s účastníky ve volném čase podstatný. Znamená dobrovolnost zapojení účastníků do činností – na základě vzbuzeňého zájmu a motivace (nikoliv jen pokynu), všichni účastníci by měli být v dané činnosti přiměřeně úspěšní.

Požadavek zajímavosti a zájmovosti

Zdůrazňuje význam zájmových činností, které tvoří nejdůležitější součást obsahu výchovy mimo vyučování. Uspokojování, podněcování, rozvíjení, prohlubování a kultivace zájmů je jedním z podstatných úkolů této výchovné oblasti. Nabízené zájmové činnosti mají být pestré a odpovídat zájmům účastníků, které se věkem mění a vyvíjejí.

Požadavek aktivity

Předpokládá vedení účastníků k aktivnímu podílu ve všech fázích činnosti – plánování, přípravě, realizaci i hodnocení. Podmínkou je podporování iniciativy, nápaditosti a samostatnosti včetně uplatňování samosprávných prvků (participace).

Požadavek citlivosti a citovosti

Všechny činnosti by měly přinášet účastníkům kladné emoce, a to nejen z aktivity samé a z následné pochvaly, ale také z objevování nových obzorů či překonávání překážek.

Požadavek seberealizace

Vrcholným produktem činností by měla být radost účastníka, který nachází a objevuje sám sebe, zvláště je-li kladně hodnocen a prostřednictvím činnosti v oddělení školní družiny si vytváří žádoucí sociální kontakty.

Tematické okruhy:

Místo, kde žijeme

U nás doma – vyprávění o životě naší rodiny, kreslíme, malujeme, vytváříme koláž

Náš dům – popisujeme domy, byty, stavíme dům ze stavebnice ...

Škola – orientace ve škole, co se nám na škole líbí, píšeme o naší škole a malujeme ji, zdobíme ŠD

Naše město – výtvarně zobrazujeme naše město, kolektivní výtvarné dílo, stavebnice, kde pracují a co dělají hasiči, policisté, zdravotníci, hra na prodavače a kupující, banky, pošta, co dělat, když se ztratíme, hledáme básničky, písničky o našem městě

Za humny – kreslíme plánec nejbližšího okolí, kreslíme okolní krajinu, určujeme světové strany, Cestovní abeceda

Lidé kolem nás

Rodina – vizitka naší rodiny, rodiče, prarodiče, širší rodina, Den matek

Kamarádi – moji kamarádi, besedy – kamarádské vztahy, kreslíme portréty našich kamarádů, učíme se toleranci a pořádku, nejsme všichni stejní, cvičíme naše smysly, všude žijí lidé

Svátky a oslavy – každý den má někdo svátek, narozeniny

Jak se správně chovat – kouzelná slovíčka, člověk mezi lidmi, divadlo, výstavy, chování v dopravních prostředcích, na chodníku, na silnici, mluvíme správně – jazykolamy, dechová cvičení, pantomima, chování při stolování

Lidé a čas

Denní režim – co děláme během dne, rozlišujeme povinnost a zábavu, kreslíme, co nás nejvíce baví, besedujeme o správném využívání času, vyprávíme drobné příběhy, plánujeme správný režim běžného dne, týdne, náš kalendář – důležité akce ŠD, náměty pro vycházky v jednotlivých ročních obdobích, hrajeme hry rozšiřující paměť, pozornost tvořivé myšlení, postřeh a soustředěnost, měříme čas, přesnost je vlastností králů, co děláme ve volném čase – víkendový zápisník, povídáme si o prázdninách a víkendu

Jak se mění lidé – když jsme byli malí – prohlížíme fotografie, besedujeme, výroba dárečků pro seniory

Rozmanitost přírody

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové – jak se mění strom, pozorování přírody, vyhledávání v encyklopediích, kreslíme „náš“ strom, květiny, krajinu v různých ročních obdobích, porovnáváme a otiskujeme listy, využíváme přírodniny pro různé výtvarné činnosti, upevňujeme pravidla chování v přírodě, hrajeme pexesa a kvarteta s obrázky zvířat a rostlin, můj domácí mazlíček – besedy o zvířecích kamarádech, péče o ně, kreslíme je

Roční období – příroda a my, besedujeme o ročních obdobích, sledujeme změny v přírodě a malujeme je, čteme si o přírodě a jejích proměnách, dramatizujeme pohádky, poznáváme ovoce zeleninu, vyrábíme draky, pleteme pomlázky

Počasí – vyhledávání pranostik, co je předpověď počasí

Chráníme si své životní prostředí – Den Země, co by se dalo zlepšit v našem životním prostředí, pomáháme při úklidu v okolí svého bydliště, školy a družiny, třídíme odpad,

Co do přírody nepatří, beseda – co škodí a prospívá lesu, poznáváme lesní plody, které jsou jedovaté, nebezpečí ohně ve volné přírodě, poznáváme některé chráněné živočichy, co jsou to léčivé rostliny

Člověk a jeho zdraví

Poznáváme své tělo – z čeho se skládá a jaké má funkce, hrajeme hry na poznávání těla, co je otužování a zdravý životní styl, odpočinek a relaxace po práci, běžná denní hygiena, čistota a vhodnost oblečení, hygienické zásady při stolování, použití WC, nemoci.

Kreslíme ovoce a zeleninu, vystřihujeme zdravé a méně zdravé potraviny z časopisů, soutěžíme ve smyslovém vnímání chutí.

Besedujeme o dětských nemocech a jejich léčení, jak pečovat o své zdraví, prevence, zacházení s léky, učíme se ošetřovat jednoduché zranění, jak předcházet úrazům, hrajeme si na lékaře a pacienta, pečujeme o svůj vzhled, soutěžíme ve znalostech základních hygienických návyků, jak pečovat o náš chrup, povídáme si o chování na ulicích – jak se vyhnout úrazům, co nám může uškodit, učíme se telefonovat – důležitá telefonní čísla, co má obsahovat lékárníčka, co jsou návykové látky

Hlavní úkoly celoroční činnosti ŠD:

Odpočinkové činnosti

- odstraňování únavy žáků po vyučování
- optimální řešení odpočinku dle individuálních potřeb
- vytváření celkové duševní pohody účastníků (odpočinek na koberci, klidné hry, prohlížení obrázků, četba knih, časopisů, poslech, rozhovory, vyprávění, stolní hry)
- práce s dětskými časopisy
- tvořivé, konstruktivní hry, hádanky, pexesa, kvarteta
- tématické hry – rodina, povolání

Rekreační činnosti

- vydatná pohybová aktivita na čerstvém vzduchu dle fyzické zdatnosti účastníků s přihlédnutím k aktuálnímu zdravotnímu stavu
- účinné využívání sportovního náčiní, her a hraček
- tělovýchovné chvilky, volné hry dle vlastního výběru, řízené soutěživé hry, pohybové hry

Zájmové činnosti

Sportovní zájmová činnost

- podpora a rozvoj přirozeného zájmu o pohybovou aktivitu (účelné využití tělocvičny a hřiště)
- zdokonalování sportovní zdatnosti účastníků
- poznávání různých druhů sportů a her (sportovní soutěže)
- utváření a upevňování morálních a volních vlastností (sebekázeň, smysl pro kolektiv aj.)
- pěstování pohybových dovedností, zájmů
- potlačování nevhodného chování, vytváření kladných citových vztahů

Přírodovědná zájmová činnost

- rozvoj zájmů účastníků o přírodu
- aktivní ochrana všech forem života
- výchova k ohleduplnému a šetrnému přístupu k přírodě
- seznamování účastníků s ekologickými problémy
- péče o zvířata v zimě
- pozorování přírody a jejích proměn
- ochrana životního prostředí

Estetická výchovná zájmová činnost

- probuzení zájmu o četbu, dramatizaci, poslech, hudbu, divadlo
- rozšiřování vědomostí a dovedností v oblasti kresby, malby, pracovně technických dovedností
- práce s různými druhy materiálů (přírodniny, korálky, kůže, papír, textil)
- uspokojování účastníka z vlastní tvořivé činnosti
- využívání poznatků získaných ve škole
- získávání praktických zkušeností, dovedností
- vedení k samostatné práci
- rozvoj poznávacích procesů, prohlubování zájmů a schopností
- rozvoj zvyklostí a pravidel kulturního chování
- rozvoj řeči a komunikace
- ohleduplnost k mladším, slabším, úcta ke staršímu
- udržování čistoty a hygienických návyků
- péče o zdraví, hygienické návyky
- poznávání různých oblastí lidské práce
- poznávání památek, událostí z místa bydliště
- správné vyjadřování, chování, vystupování
- láska k domovu, vlasti
- upevňování dopravních pravidel
- základy práce na PC, počítačové hry